

РЕШЕНИЕ

№ 24879

гр. София, 26.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав**, в публично заседание на 13.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **8770** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр.с чл. 85, ал.1 и чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на С. Н. с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., против Решение № 7977/17.07.2024г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 и т.4, вр. с чл. 8 и чл.9 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Жалбоподателят счита, че административният орган е игнорирал факта, че причините да напусне страната си на произход са свързани със заплаха за живота и сигурността му. Твърди, че бежанската му история е възприета правилно от административния орган, но направените изводи за личното му положение са неправилни, необосновани и противоречащи на изложената бежанска история. Счита, че изводите относно ситуацията в А. са базирани на подход, който противоречи на методологията на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, а анализът на обстановката в А. е повърхностен. Моли съда да отмени обжалваното решение и да върне преписката на административния орган.

Ответникът, председателят на Държавната агенция за бежанците при

Министерския съвет, изпраща административната преписка по издаване на оспореното решение. В съдебно заседание, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата и излага доводи за законосъобразност на обжалваното решение. Моли съда да отхвърли обжалването.

Софийска градска прокуратура не изразява становище и не изпраща представител.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в своята съвкупност и доводите на страните, по свое убеждение и по реда на чл. 235, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК, намира за установено от фактическа страна, следното: С молба до ДАБ при МС с вх. № РД 09-ВР-3833 от 08.09.2023г. на отдел „Производство за международна закрила (ПМЗ)“ – кв. Военна рампа в Регистрационно-приемателен център (РПЦ) - С., към ДАБ – МС, С. Н., гражданин на А., [дата на раждане] в пров. Т., А., етническа принадлежност – узбек, вероизповедание – мюсюлманин сунит, семейно положение – неженен, е поискал предоставяне на международна закрила. Самоличността му е установена въз основа на декларация, на осн. чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ. Попълнен е и регистрационен лист към молбата.

С решение № 21280/12.12.2023г. на заместник-председателя на ДАБ-МС, на основание чл. 77, ал.1, вр. с чл. 15, а л.1, т.3 от ЗУБ, производството за предоставяне на международна закрила на С. Н. е прекратено, след като е установено, че в хода му чужденецът самоволно е напуснал РПЦ – С., отдел „ПМЗ - Военна рампа“ и от 13.09.2023г. е в неизвестност.

След трансфер от Федерална република Германия, С. Н. е подал молба с рег. № УП 14629/23.05.2024г. производството му за международна закрила да бъде възобновено, което е сторено след докладна записка рег. № УП 14629 от 27.05.2024г.

С писмо рег. № 14629/08.09.2023 г. на ДАБ-МС, началник отдел “ПМЗ - кв. Военна рампа” е изискал от Държавна агенция "Национална сигурност" писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-9651 от 24.06.2024. директорът на специализирана дирекция “М” - ДАНС, уведомява председателя на ДАБ-МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

От данните от проведеното на 16.05.2024г. интервю, представените от жалбоподателя и служебно събраните от ответника доказателства се установява, че С. Н. е напуснал страната си на произход 2021г., преди талибаните да завладеят страната. Преминал нелегално транзитно през И. и нелегално преминал в Турция. Около две години и половина живял в [населено място]. Работел в строителството като общ работник. В Турция пребивавал нелегално и след като започнали да депортират афганистанци, тръгнал към Европа, защото не искал да се връща в А.. През август 2023г. преминал нелегално българо-турската граница. В [населено място] бил установен от българските власти и подал молба за закрила, но искал да стигне до Германия, където имал роднини и очаквал да получи закрила и да работи легално. От България нелегално преминал през С., Б. и Х., Х., С., Италия, Швейцария и и стигнал до Германия, където потърсил закрила. В А. е живял в пров. Т.. Има седем братя и една сестра. двама от братята му живеят в Турция, двама – в И., останалите, заедно с родителите му се намират в пров. Т. в А.. С. Н. заявява, че е бил студент, занимавал се е със земеделие, семейството му има земи, на които отглежда ориз и пшеница. Братята му, които живеят в И., преди да напуснат А. са били полицаи. Заявява, че не се е

занимавал с политика. В интервюто е посочил, че не е имал проблеми заради етническата си принадлежност. Заявил е, че не е имал проблеми заради религията, която изповядва, не е имал проблеми със съда, полицията и старейшините. Като конкретен повод да напусне А. посочва лични проблеми – извънбрачна връзка с момиче. Когато талибаните завладели провинцията, в която живеел разбрали за връзката и го задържали за две денонощия, били го. Жалбоподателят твърди, че наказанието по техните закони за това е смърт.

Със становище рег. № УП-14629 от 15.07.2024 г. на интервюиращия орган е предложено на председателя на ДАБ – МС да откаже хуманитарен статут и статут на бежанец на С. Н..

С оспореното в настоящото производство Решение № 7977/17.07.2024г. председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2, вр. с чл.8 и чл.75, ал.1, т.4 вр. чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на С. Н.. Въз основа на събраните в административното производство доказателства, като е съобразил актуалната ситуация в А. и с оглед липсата на личен елемент за търсената международна закрила, е обосновал извод, че не са изпълнени предпоставките по чл. 8 ЗУБ и чл. 9 ЗУБ и на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, вр. чл. 9 ЗУБ е постановил отказ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

От страна на ответника в хода на съдебното производство е приложена справка на директора на дирекция "Международна дейност" на ДАБ - МС относно актуалната политическа и икономическа обстановка в А..

Пред съда жалбоподателят представя писмени доказателства с превод на български език – заповед за задържане и две писма с призовки от 26.04.2021г. и 15.07.2021г., които не е представил при интервюто, тъй като не е разполагал с тях, не е имал време, връзката със семейството му била лоша, а след връщането му от Германия веднага го завели за интервю. От жалбоподателя е представен и доклад по отношение на А., в който се съдържа информация относно начина на третиране на лица, обвинени в нарушаване на моралните ценности на шериата.

От така приетото за установено, съдът прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган –председателя на ДАБ при МС, съгласно чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е бил информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод от и на език дари. Видно от представения протокол от проведено интервю, същото е проведено на заявления от жалбоподателя език, като последният изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ молбата е била разгледана индивидуално, като на жалбоподателя е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си. Спазен е и срокът по чл.75, ал.1 от ЗУБ след възобновяване на производството.

Не се установява и нарушение на чл. 58, ал. 9 от ЗУБ. От ответника е изискано писмено становище от ДАНС по молбата на жалбоподателя за предоставяне на международна закрила, което в случая е положително.

Независимо от горното, съдът счита, че оспореното решение е издадено при съществено нарушение на административно-производствените правила, довело и до несъответствие с материалния закон.

Причините, които българският законодател урежда като обосноваващи предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут, се сочат в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Наличието и основателността на опасенията, следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за закрила данни, като се отчита произходът на преследването, дали последното води до нарушаване на основни права на човека и закрилата, която може да даде или да се получава от държавата по произход.

В разглеждания случай в интервюто чужденецът е заявил пред органа, че основната причина да напусне А. е извънбрачната му връзка с момиче, за което е бил задържан от талибаните, бит и от които избягал. Пред съда са представени писмени доказателства, в заверен препис с превод на български език, които не са оспорени по реда на чл.193 ГПК. От тях се установява, че жалбоподателят към 07.09.2022г. има издадена заповед за задържане и арест, като е обвинен за блудстване с момичета и е обявен за противник на режима на Ислямския Емират. Посочено е, че при намиране на лицето е необходимо да бъде предаден на властите и наказан според закона.

В настоящия случай председателят на ДАБ не е анализирал подробно бежанската история на чужденец, като не е дал възможност на жалбоподателя да представи всички относими към бежанската му история документи и да прецени личното му положение с оглед на тях. От събраните писмени доказателства в т.ч. заповедта за задържане и призовките са налице данни, че жалбоподателят в страната си на произход е издирван като противник на режима на Ислямския Емират.

Административният орган не събрал и обсъдил тези доказателства и не е изложил конкретни мотиви, защо, при наличие на тези данни е приел, че за С. Н. не е налице основателен страх от преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 на разширен състав на Съда на Европейските Общности. В него се казва, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да

представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № С-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена. Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за А., изготвени от дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека.

В съдебно заседание от ответника е представена актуална справка за ситуацията в А., а от жалбоподателя е представен доклад по отношение на А., в който се съдържа информация относно начина на третиране на лица, обвинени в нарушаване на моралните ценности на шериата. Този въпрос не е изследван в справката, изготвена от дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС, поради което председателят на ДАБ – МС не го е изследвал в решението си и този въпрос, макар и относим към настоящия казус, е останал извън предмета на обжалваното решение. Обсъдената в решението справка не е пълна, тъй като не е изследвано положението на лицата, обвинени за поддържане на извънбрачна връзка. С оглед принципите на доказване в процеса за тези обстоятелства е необходимо да бъдат събрани доказателства, за да се прецени правилно ли са обосновани изводите на административния орган.

Освен това, когато молбата за закрила се приема за неоснователна поради отсъствие на предпоставките по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ административният орган е следвало да се мотивира и относно принципа "non refoulement" (забрана за връщане), залегнал в чл. 4, ал. 3 ЗУБ, въведен с чл. 33, ал. 1 от Конвенцията

за статута на бежанците, който е длъжен да спазва. В конкретното административно производство е следвало да се извърши преценка дали в случай на връщане на чужденеца в страната му по произход, той ще е изложен на опасност от изтезания или друга форма на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, поради обстоятелствата, които излага в бежанската си история – заповедта за задържането му и наказанието, което би получил при връщането му в страната му на произход. Макар по делото да се съдържат данни относно обстановката в А., административният орган не е изпълнил задължението си да обсъди последствията за чужденеца в случай на връщането му в страната по произход. Това негово задължение следва не само от чл. 4, ал. 3 ЗУБ, но и от чл. 19, ал. 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз по отношение на всички административни и съдебни органи и гражданите на Европейския съюз. Представената пред настоящата инстанция справка относно актуалната политическа и икономическа обстановка в А. не отменя задължението на административния орган да изследва положението на лицата, обвинени за поддържане на извънбрачна връзка, какъвто е случаят на търсеция закрила. Преценката за наличието на предпоставките за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут административният орган е следвало да извърши, след като събере всички относими към бежанската история доказателства, включително представените пред съда призовки и заповед за задържане. Като не е сторил това, административният орган при постановяване на обжалвания административен акт е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила, а от там и на материалноправните норми.

По изложените съображения отказът на административния орган за предоставяне на закрила е постановен при съществено нарушение на задължението по общото правило по чл. 35 АПК да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая, както и на специалната разпоредба по чл. 75, ал. 2 ЗУБ да прецени всички относими факти, свързани сличното положение на молителя и с държавата по произход. По изложените съображения издаденият административен акт е незаконосъобразен, което налага неговата отмяна и връщане на преписката за ново произнасяне от административния орган съгласно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение. При произнасяне по молбата за международна закрила следва да се преценят всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя и с държавата му по произход към момента на постановяване на новото решение.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, LXV състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на С. Н., гражданин на А., Решение № 7977/17.07.2024г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

ИЗПРАЩА делото като преписка на председателя на Държавната агенция за

бежанците при Министерския съвет за ново произнасяне, съобразно указанията, дадени в мотивите на настоящето решение.
Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: